

Nye hudanbefalinger – Notat 2130

Camilla Kaae Højgaard
Ernæring & Fodring
Temagruppe Ernæring
8. december 2021

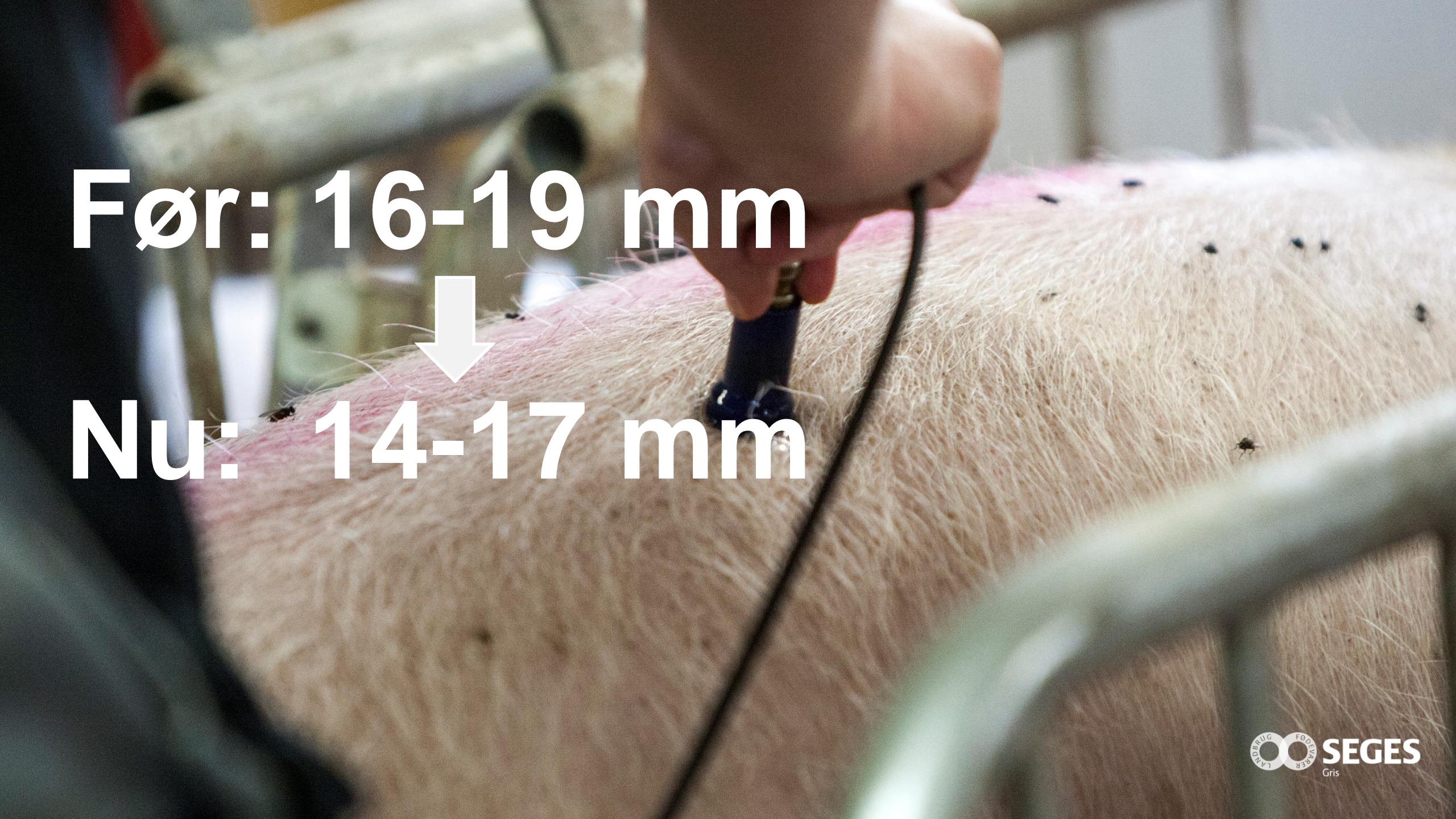
Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Før: 16-19 mm

Nu: 14-17 mm

Formål med undersøgelsen

- Tværgående dataanalyse

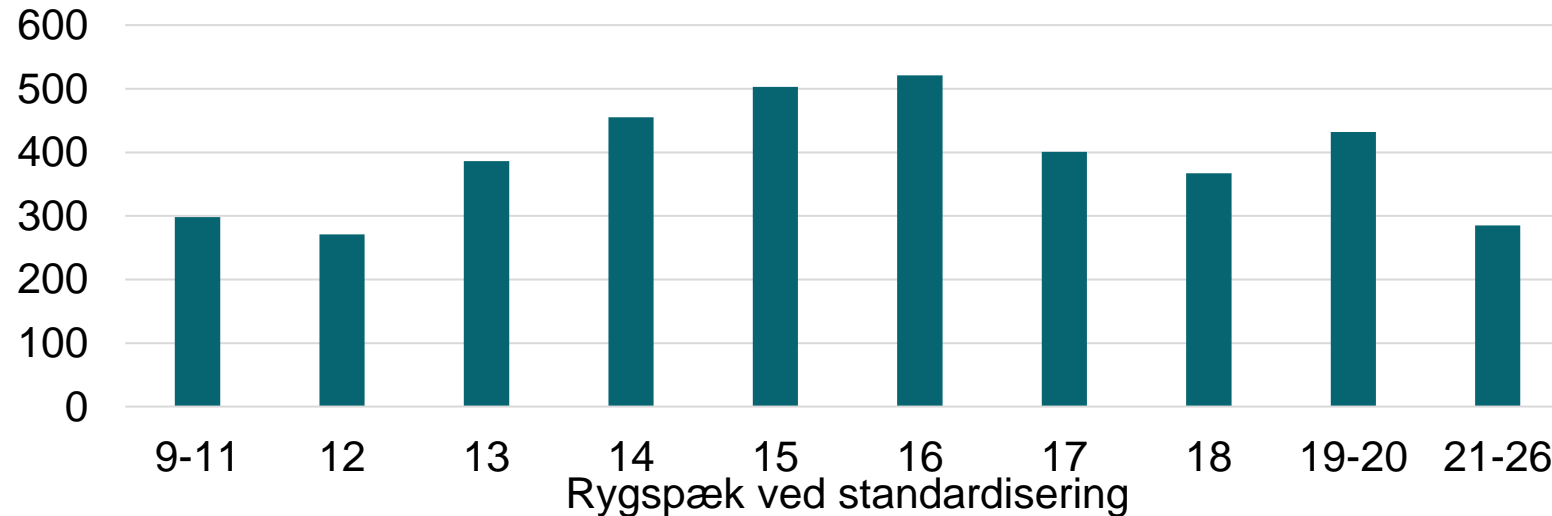
- Tværgående dataanalyse baseret på 8 afprøvninger – gennemført fra 2015 til 2021
- Opnå generel indsigt i, hvordan søerne har ydet når de havde en specifik rygspæktykkelse ved faring

Datagrundlag

- 3.900 faringer og fravænninger

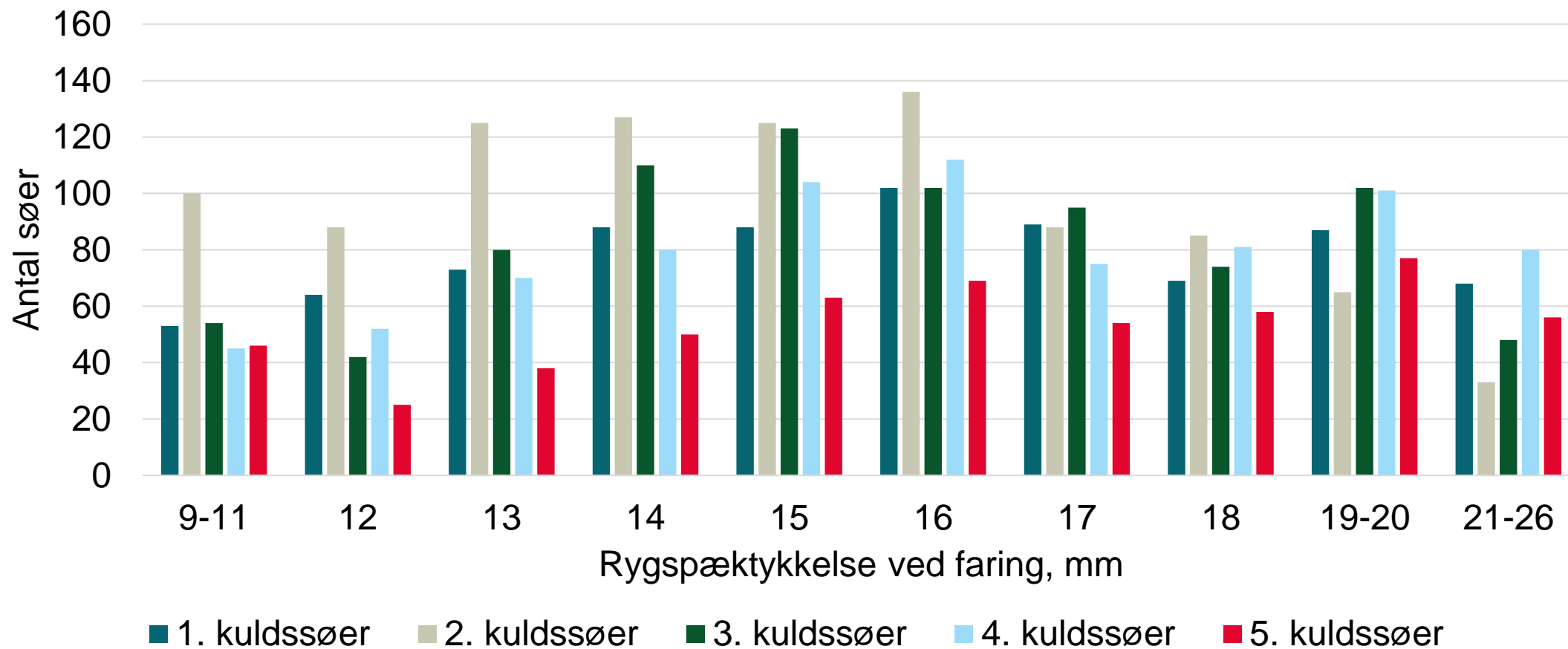
- 1.-5. kuldssøer
- Rygspæk blev målt i P2 med enten Leanmeter eller Sonograder
- Søerne blev standardiseret til at passe 12-14 grise pr. kuld (~1,5 dag efter faring)
- Afgrænsning: 9-26 mm rygspæk ved standardisering

Antal søer pr. gruppe

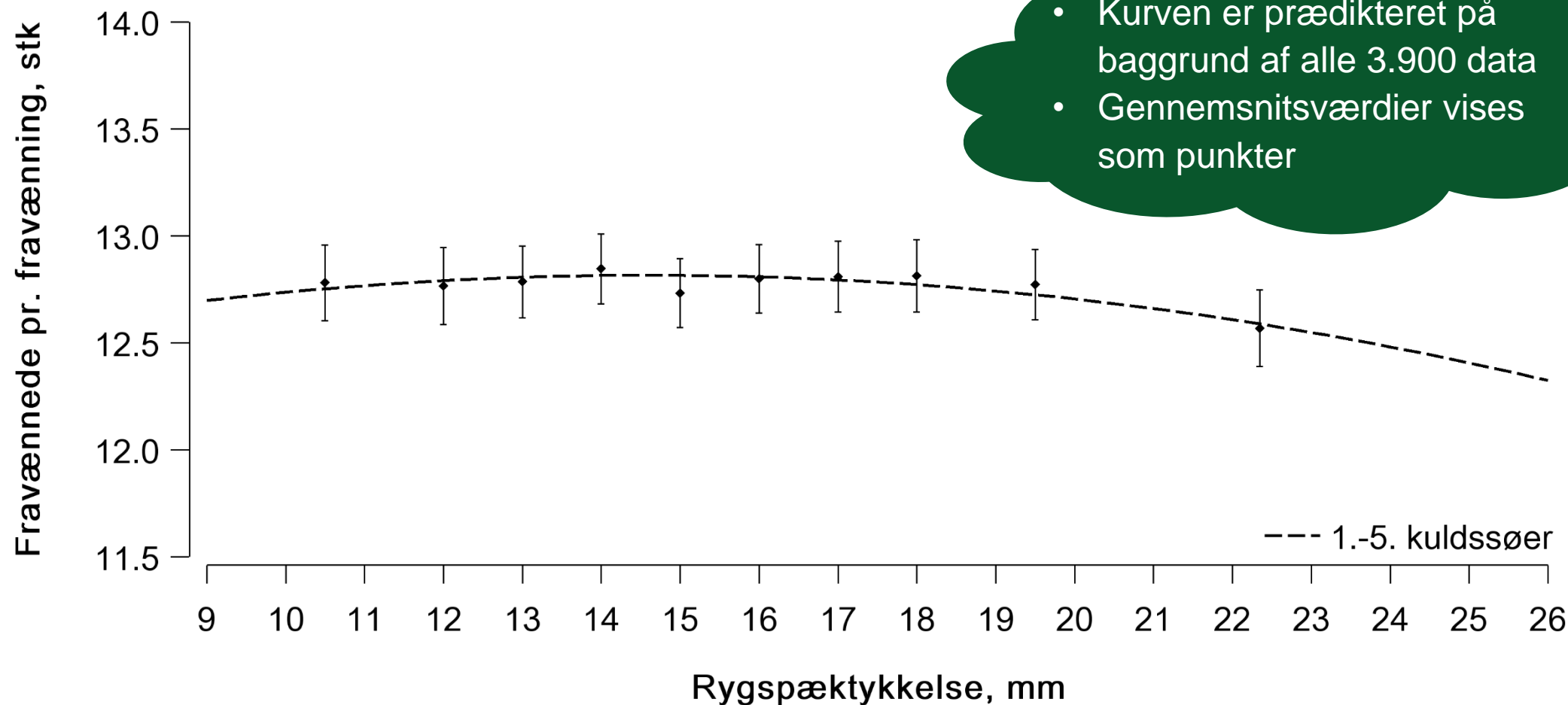
Datagrundlag

- Alle kuldnumre var repræsenteret indenfor alle grupper

Fravænnede grise pr. fravænning

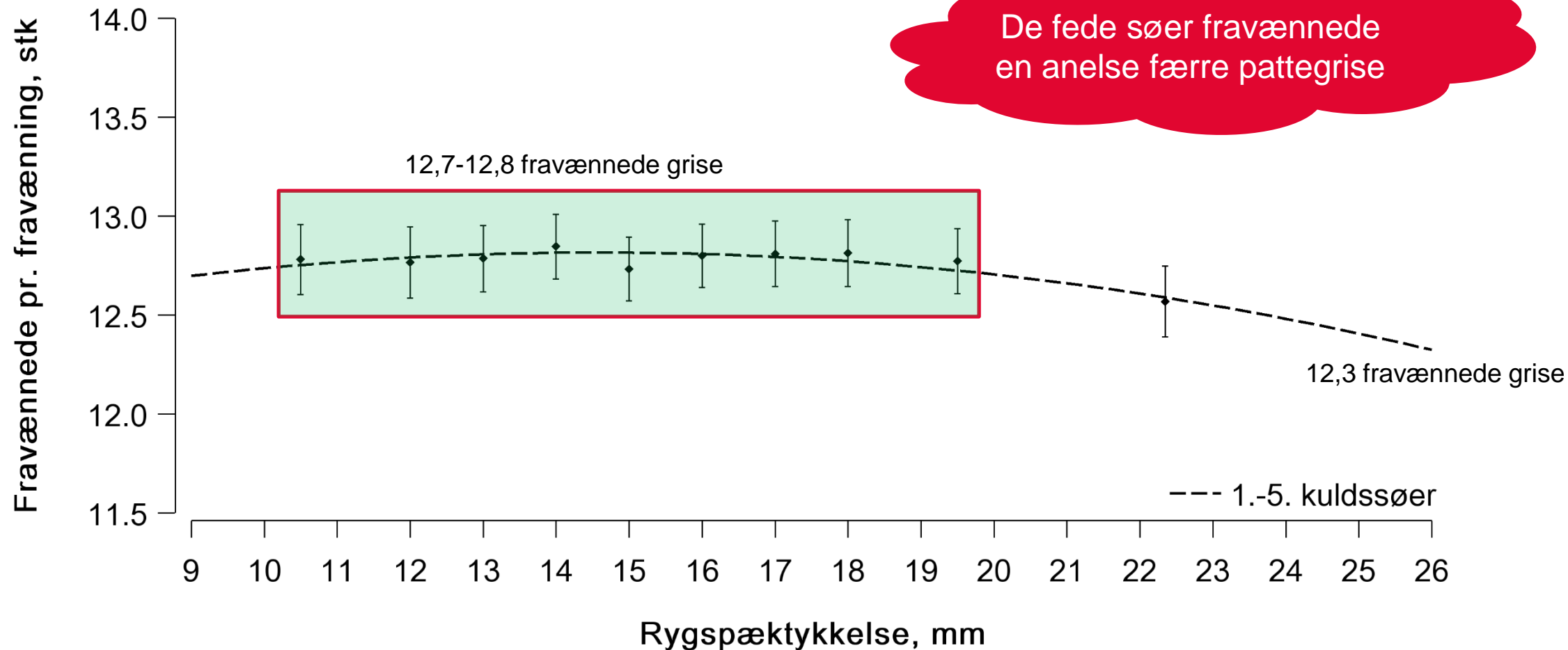
- i relation til søernes rygspæktykkelse efter faring

- Kurven er prædikeret på baggrund af alle 3.900 data
- Gennemsnitsværdier vises som punkter

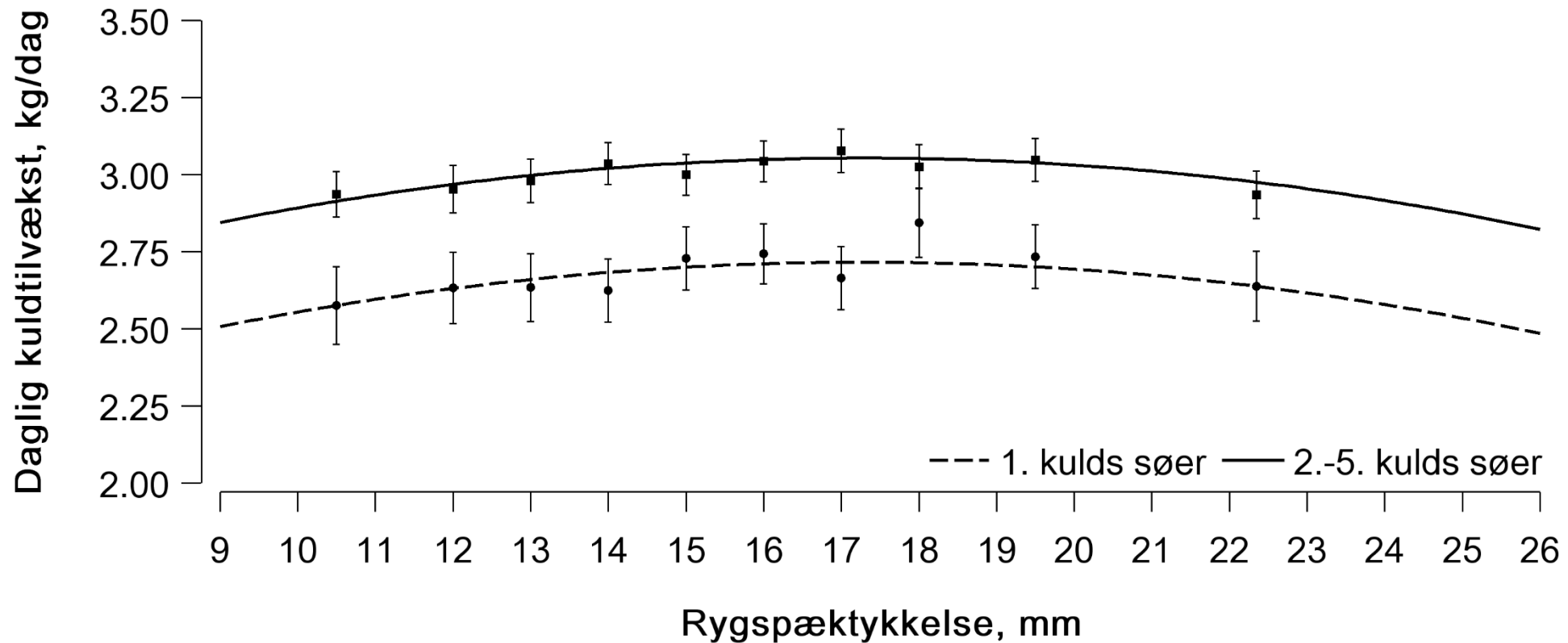
Fravænnede grise pr. fravænning

- i relation til søernes rygspæktykkelse efter faring

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

- i relation til søernes rygspæktykkelse efter faring

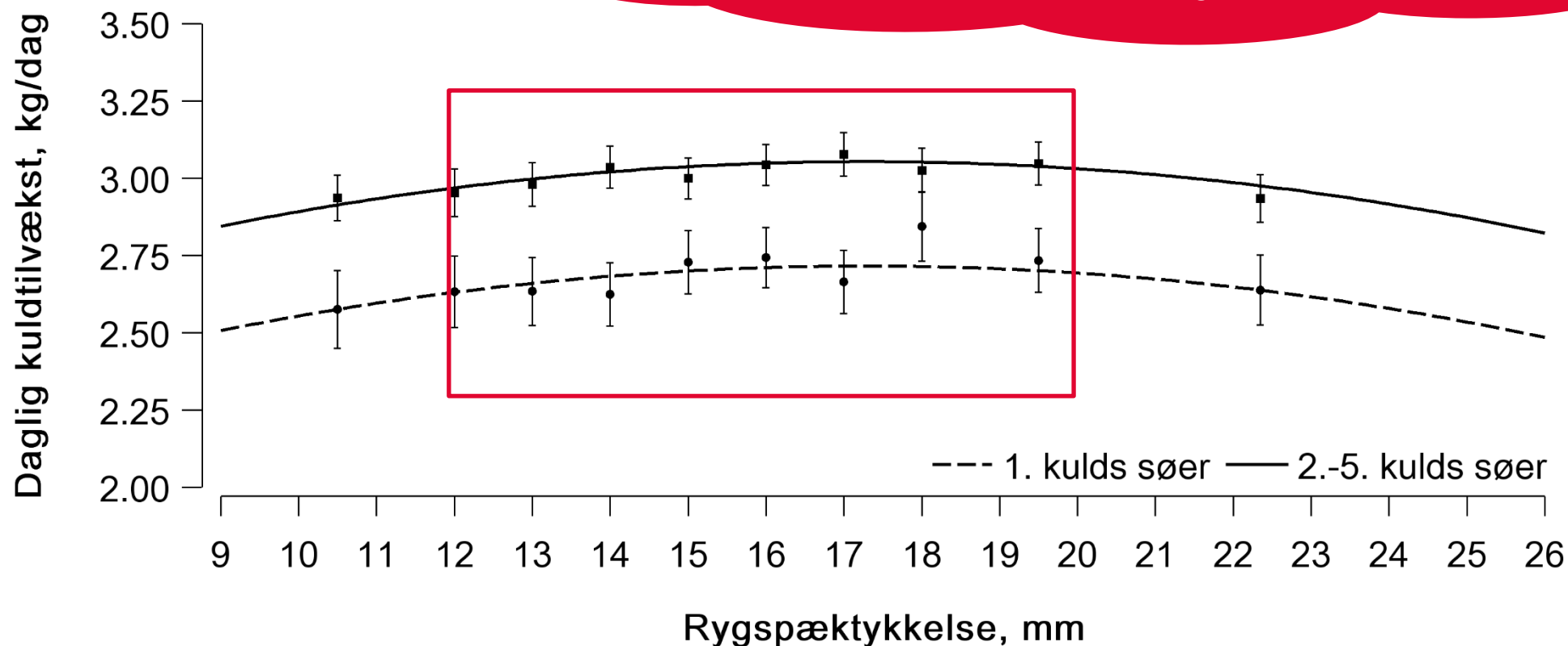

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

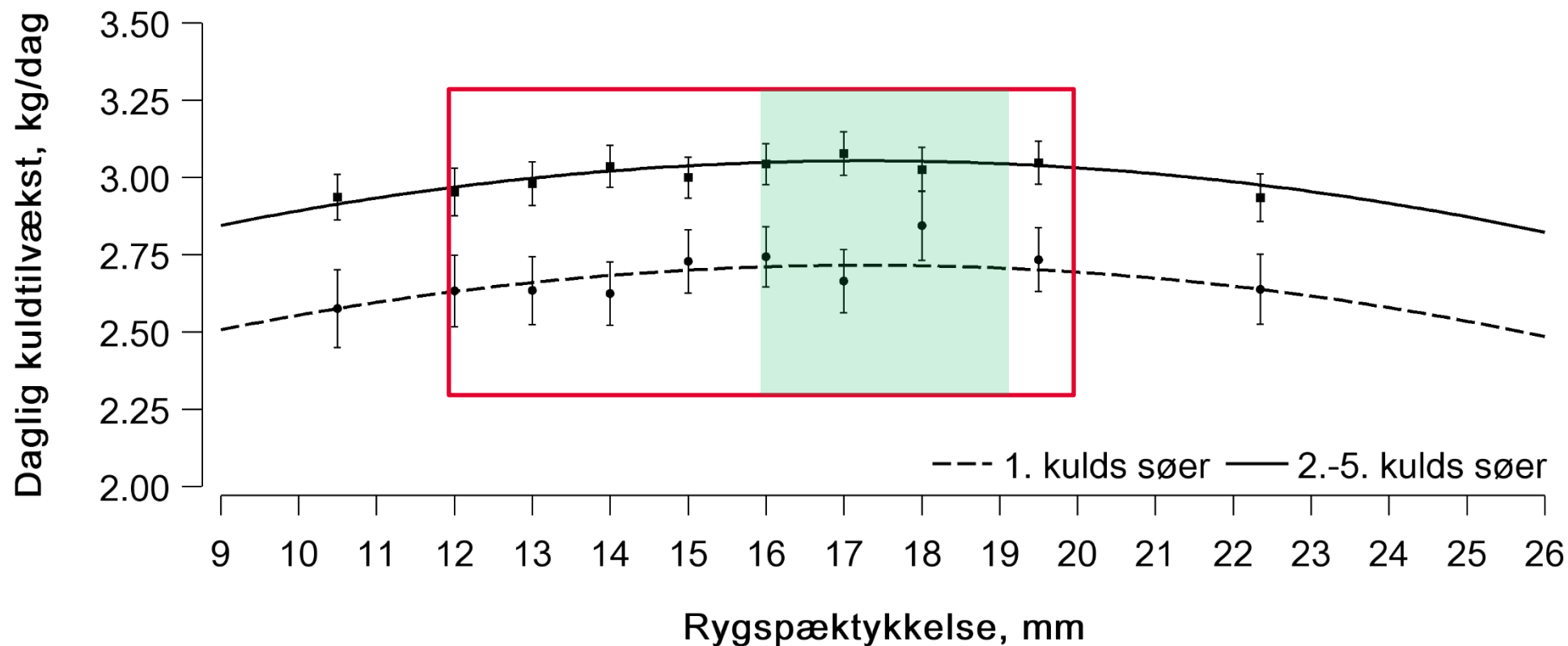
- i relation til søernes rygspæktykkelse efter faring

Fra 12-20 mm lå kuldtilvæksten på 2,6 og 3,0 kg for hhv. 1. og 2.-5. kuldssøer. De magre og fede søer havde en anelse ringere kuldtilvækst.

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

- i relation til søernes rygspæktykkelse efter faring

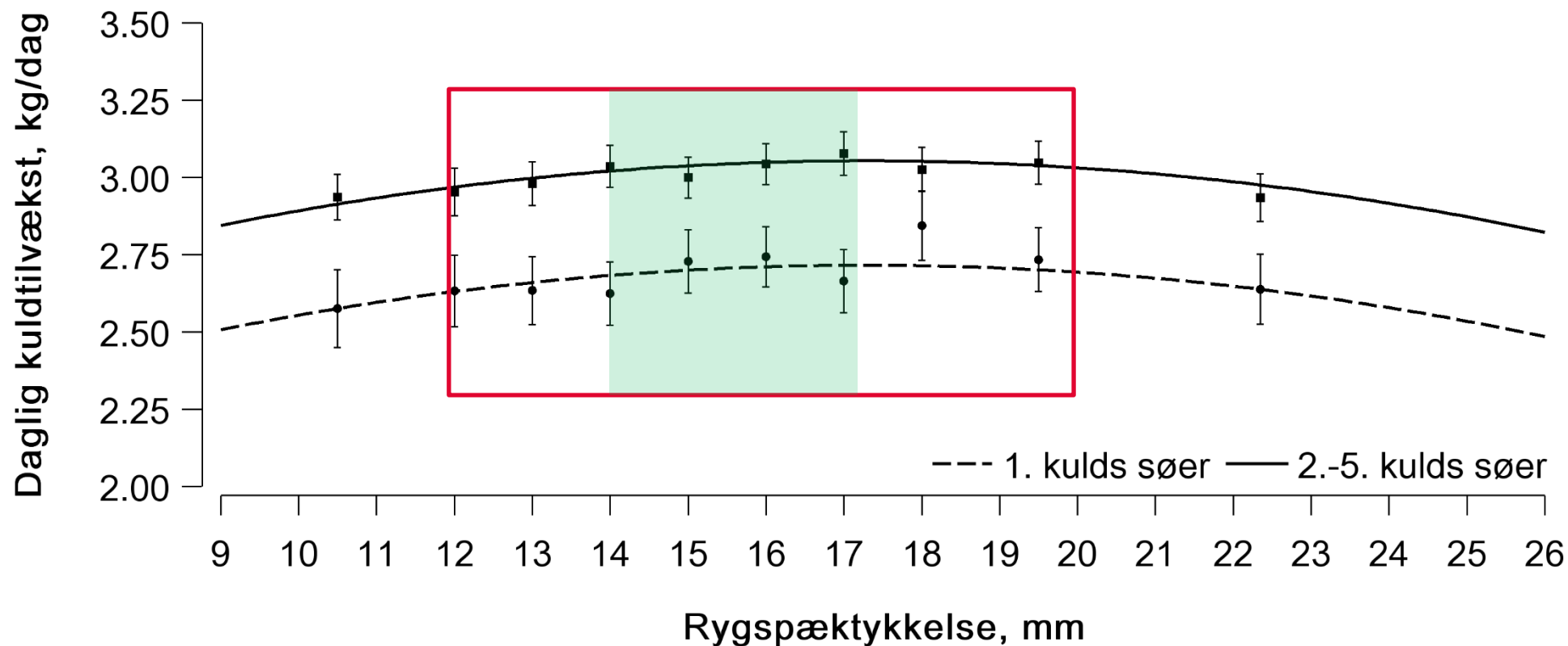

Gl. anbefaling

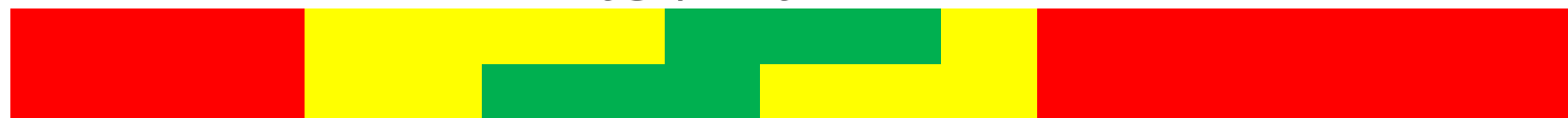

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

- i relation til søernes rygspæktykkelse efter faring

Gl. anbefaling
Ny anbefaling

Opsummering af øvrige resultater

- Søer med høj rygspæktykkelse var typisk lidt ældre og tungere
  - Men indenfor alle kuldnumre steg den gennemsnitlige sovægt med stigende rygspæktykkelse

Opsummering af øvrige resultater

- Søer med høj rygspæktykkelse var typisk lidt ældre og tungere
  - Men indenfor alle kuldnumre steg den gennemsnitlige sovægt med stigende rygspæktykkelse
- En so med 9 mm rygspæk tabte i gennemsnit 1,2 mm og 8 kg, hvor en so med 26 mm rygspæk tabte i gennemsnit 5,4 mm og 18 kg
  - Jo slankere søerne var, jo mindre tabte de sig
  - Slankere søer giver derfor anledning til mindre huldudsving

Opsummering af øvrige resultater

- Søer med høj rygspæktykkelse var typisk lidt ældre og tungere
  - Men indenfor alle kuldnumre steg den gennemsnitlige sovægt med stigende rygspæktykkelse
- En so med 9 mm rygspæk tabte i gennemsnit 1,2 mm og 8 kg, hvor en so med 26 mm rygspæk tabte i gennemsnit 5,4 mm og 18 kg
  - Jo slankere søerne var, jo mindre tabte de sig
  - Slankere søer giver derfor anledning til mindre huldudsving
- **5. kuldssøer med rygspæk under 13 mm fik flere dødfødte grise**

Opsummering af øvrige resultater

- Søer med høj rygspæktykkelse var typisk lidt ældre og tungere
  - Men indenfor alle kuldnumre steg den gennemsnitlige sovægt med stigende rygspæktykkelse
- En so med 9 mm rygspæk tabte i gennemsnit 1,2 mm og 8 kg, hvor en so med 26 mm rygspæk tabte i gennemsnit 5,4 mm og 18 kg
  - Jo slankere søerne var, jo mindre tabte de sig
  - Slankere søer giver derfor anledning til mindre huldudsving
- 5. kuldssøer med rygspæk under 13 mm fik flere dødfødte grise
- Ingen effekt på efterfølgende reproduktion: dage fra fravænning til 1. løbning faringsprocent eller totalfødte

Opsummering af øvrige resultater

- Søer med høj rygspæktykkelse var typisk lidt ældre og tungere
  - Men indenfor alle kuldnumre steg den gennemsnitlige sovægt med stigende rygspæktykkelse
- En so med 9 mm rygspæk tabte i gennemsnit 1,2 mm og 8 kg, hvor en so med 26 mm rygspæk tabte i gennemsnit 5,4 mm og 18 kg
  - Jo slankere søerne var, jo mindre tabte de sig
  - Slankere søer giver derfor anledning til mindre huldudsving
- 5. kuldssøer med rygspæk under 13 mm fik flere dødfødte grise
- Ingen effekt på efterfølgende reproduktion: dage fra fravænning til 1. løbning faringsprocent eller totalfødte
- Ingen forskel i hvornår søerne blev udsat → udsat efter 6. kuld

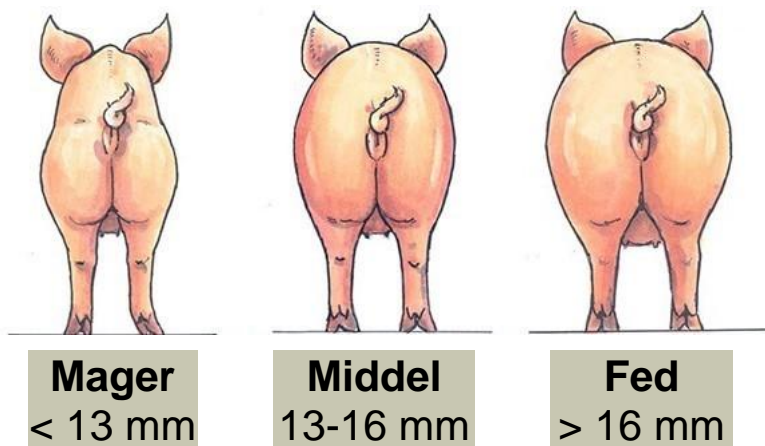
Implementering af anbefalinger for rygspæk

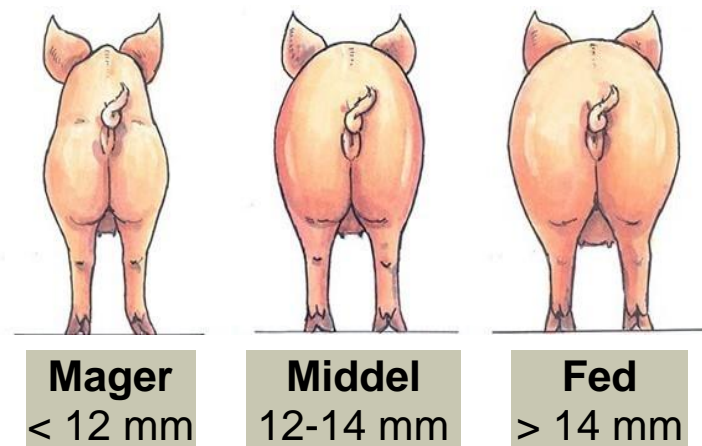
Huldinddeling af søer ved fravænning

- og nye kriterier for valg af foderkurve i drægtighed

Tidligere huldinddeling ved fravænning

Ny huldinddeling ved fravænning

Foderkurver i drægtighedsstalden

- Samlet effekt på reetablering af huld

Rygspæk ved fravænning	Mager ≤ 11 mm	Middel 12-14 mm	Fed ≥ 15 mm
FEso pr. dag, dag 0-30	4,5 (+ 3 mm)	3,0 (+ 1 mm)	2,5 (+ 0,3 mm)
FEso pr. dag, dag 30-84	2,3 (+ 1 mm)*	2,3 (+ 1 mm)	2,3 (+ 0 mm)
FEso pr. dag, dag 84-faring	3,5 (+ 0,6 mm)	3,5 (+ 0,6 mm)	3,5 (+ 0,6 mm)
Reetableret rygspæk, i alt	~4,5-5 mm	2,5-3 mm	0,5-1 mm

* Givet, at søerne er tilbage på middel huld, ellers 3,5 FE pr. dag

Foderkurver i drægtighedsstalden

- Samlet effekt på reetablering af huld

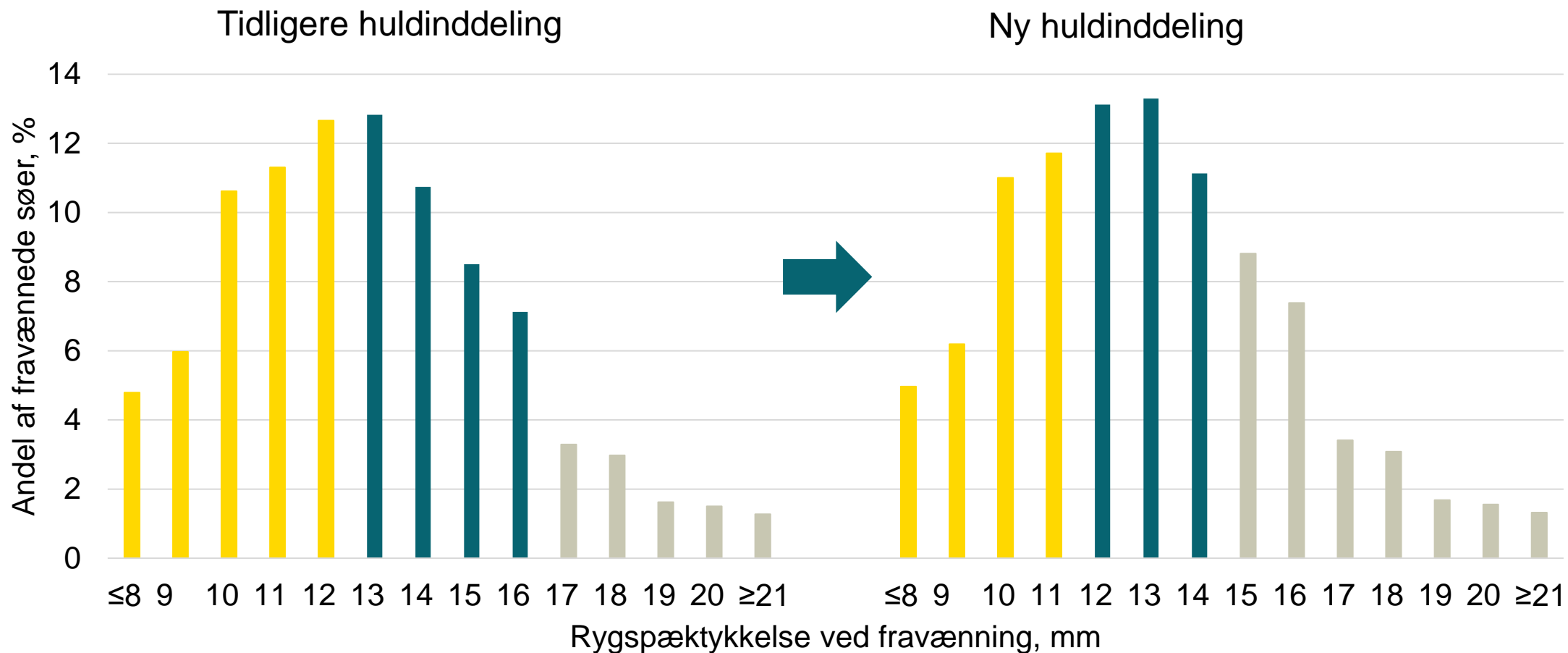
Husk
4,0 g ford. lysin og 90 g
ford. råprotein pr. FEso
til drægtige søer

Rygspæk ved fravænning	Mager ≤ 11 mm	Middel 12-14 mm	Fed ≥ 15 mm
FEso pr. dag, dag 0-30	4,5 (+ 3 mm)	3,0 (+ 1 mm)	2,5 (+ 0,3 mm)
FEso pr. dag, dag 30-84	2,3 (+ 1 mm)*	2,3 (+ 1 mm)	2,3 (+ 0 mm)
FEso pr. dag, dag 84-faring	3,5 (+ 0,6 mm)	3,5 (+ 0,6 mm)	3,5 (+ 0,6 mm)
Reetableret rygspæk, i alt	~4,5-5 mm	2,5-3 mm	0,5-1 mm

* Givet, at søerne er tilbage på middel huld, ellers 3,5 FE pr. dag

Huldinddeling af søer ved fravænning og effekt på foderforbrug

- Nye kriterier for valg af foderkurve i drægtighed

Forventet besparelse på ~50-100 FEso pr. årssø

Håndtering af gylte i forhold til nye anbefalinger

- Pas på, at rygspæk og vægt ikke stikker af i første drægtighed

- Foderkurve dag 0-30
  - For at sikre implantationen skal for høj foderstyrke undgås
  - Små gylte fodres med 2,2 FEso pr. dag og store gylte 2,4 FEso pr. dag

Håndtering af gylte i forhold til nye anbefalinger

- Pas på, at rygspæk og vægt ikke stikker af i første drægtighed

- Foderkurve dag 0-30
  - For at sikre implantationen skal for høj foderstyrke undgås
  - Små gylte fodres med 2,2 FEso pr. dag og store gylte 2,4 FEso pr. dag
- Foderkurve dag 30-84 – afhænger af gyltens huld
  - Ønskes tæt på nultilvækst (16-17 mm): 2,0-2,1 FEso pr. dag
  - Ønskes moderat tilvækst + rygspæk (14-15 mm): 2,3 FEso pr. dag
  - Er polten lille og mager ved løbning: 2,5-2,7 FEso pr. dag

Håndtering af gylte i forhold til nye anbefalinger

- Pas på, at rygspæk og vægt ikke stikker af i første drægtighed

- Foderkurve dag 0-30
  - For at sikre implantationen skal for høj foderstyrke undgås
  - Små gylte fodres med 2,2 FEso pr. dag og store gylte 2,4 FEso pr. dag
- Foderkurve dag 30-84 – afhænger af gyltens huld
  - Ønskes tæt på nultilvækst (16-17 mm): 2,0-2,1 FEso pr. dag
  - Ønskes moderat tilvækst + rygspæk (14-15 mm): 2,3 FEso pr. dag
  - Er polten lille og mager ved løbning: 2,5-2,7 FEso pr. dag
- Foderkurve dag 84-faring
  - Anbefalingen er 3,3 FEso pr. dag, men pga. praktik fodres typisk 3,5 FEso pr. dag som for søerne

Rygspækscan dine søer ved
faring, fravænning og på dag 30
- Gør det f.eks. på hvert 10.
ugehold

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt

- Forskellige staldsystemer kræver individuelle løsninger

Løbe-kontrolstald med 1 boks pr. so (opboksning første 30 dage tilladt i stalde bygget før 2015)

Individuel reetablering af huld (tørfodring)

Reetablering af huld pr. ventil (vådfodring)

Gulvfodring/vådfodring i langkrybbe

Antal stier pr. hold er afgørende for mulighederne

De fede/snu søer er største udfordring ⇒ strategi for håndtering

En ædeboks pr. so/Opti-stier

+/- Individuel reetablering af huld (tørfoder)

+/- Reetablering af huld pr. ventil (vådfoder)

Manuel målrettet indsats ved opboksning under fodring (begge)

ESF

- Valgfrit antal foderkurver
- Mulighed for at skifte kurve for den enkelte so

Konklusioner

Nye huldansbefalinger

- Ved at sænke rygspæktykkelsen ved faring opnås
  - Samme produktivitet
  - Færre søer med meget stort rygspæktab og væggtab → mindre huldudsving
  - På sigt færre ekstremt store søer, der er dyre i vedligeholdelsesfoder
  - En lavere og mere stabilt foderforbrug i hele cyklus

TAK og husk!

Vær altid opdateret på den seneste faglige viden

Tilmeld dig **Nyhedsmail** fra
SEGES Svineproduktion på
www.svineproduktion.dk

 facebook.com/SegesSvineproduktion

Anbefaling	Hidtidig			Nuværende		
	Mager	Normal	Fed	Mager	Normal	Fed
Kategori ved fravænning	≤12	13-16	≥17	≤11	12-14	≥15
Rygspækkelse, mm	≤12	13-16	≥17	≤11	12-14	≥15
Andel af fravænnede søer, %	47,62	41,17	11,19	34,33	38,04	27,61
Foderforbrug de første 28-30 dage efter løbning						
Foderstyrke pr. dag, FEso pr. dag	4,50	3,00	2,50	4,50	3,00	2,50
Vægtet foderstyrke pr. dag, FEso pr. dag ¹	3,66			3,38		
Foderbesparelse pr. cyklus pr. so, FEso	-			8,4		
Foderbesparelse pr. årssø ved 2,28 kuld pr. årssø, FEso	-			19,3		
Estimeret foderstyrke dag 30-51 efter løbning ²						
Foderstyrke pr. dag, FEso pr. dag	3,50	2,30	2,30	2,30	2,30	2,30
Vægtet foderstyrke pr. dag, FEso pr. dag ¹	2,87			2,30		
Foderbesparelse pr. cyklus pr. so, FEso	-			12,0		
Foderbesparelse pr. årssø ved 2,28 kuld pr. årssø, FEso	-			27,4		
Estimeret foderstyrke dag 30-84 efter løbning ³						
Foderstyrke pr. dag, FEso pr. dag	3,50	2,30	2,30	2,30	2,30	2,30
Vægtet foderstyrke pr. dag, FEso pr. dag ¹	2,87			2,30		
Foderbesparelse pr. cyklus pr. so, FEso	-			30,8		
Foderbesparelse pr. årssø ved 2,28 kuld pr. årssø, FEso	-			70,2		
Estimeret foderbesparelse i hele drægtigheden, FEso pr. årssø				47-90		

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt

- Forskellige staldsystemer kræver individuelle løsninger

Løbe-kontrolstald med 1 boks pr. so

Individuel reetablering af huld (tørfodring)

Reetablering af huld pr. ventil (vådfodring)

Gulvfodring/vådfodring i langkrybbe

Antal stier pr. hold er afgørende for mulighederne

De fede/snu søer er største udfordring ⇒ strategi for håndtering

En ædeboks pr. so/Opti-stier

+/- Individuel reetablering af huld (tørfoder)

+/- Reetablering af huld pr. ventil (vådfoder)

Manuel målrettet indsats ved opboksning under fodring (begge)

ESF

- Valgfrit antal foderkurver
- Mulighed for at skifte kurve for den enkelte so

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt

- Løbe-kontrolstald med 1 boks pr. sø

- Mål rygspæk ved fravæning og sortér søerne
- Reetablering af så meget huld som nødvendigt så hurtigt som muligt (4,5 FEso pr. dag)
- Mulighed for at holde igen på fede søer (2,5 FEso pr. dag)
- Mål rygspæk igen ved dag 28-30
- Flyt søer til drægtighedsstald og anvend samme kurve til (næsten) alle fra dag 28-30 og frem

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt

- Gulvfodring/vådfodring i langkrybbe

- Mål rygspæk ved fravæning og sortér søerne
- Antal stier påvirker mulighed for sorteringen
- Ingen mulighed for individuel håndtering af afvigere
- De fede/snu søer er største udfordring ⇒ strategi for håndtering
- Mål rygspæk igen ved dag 28-30
- Samme kurve til (næsten) alle fra dag 28-30 og frem
- Evaluér ved faring

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt

- En ædeboks pr. so/Opti-stier

- Mål rygspæk ved fravæning og sortér søerne
- Individuel håndtering af afvigere
- Magre kan tildeles ekstra foder, mens søerne låses omkring fodring
- De fede søer er igen udfordringen ⇒ mulighed for at opbokse dag 0-28?
- Mål rygspæk igen ved dag 28-30
- Samme kurve til (næsten) alle fra dag 28-30 og frem
- Evaluér ved faring

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt - ESF

- Mål rygspæk ved fravæning og placer søerne på rette foderkurve
- Mager, middel, fed og gylte og måske ekstra kurver til gamle søer
- Mål rygspæk igen ved dag 28-30
- Skift kurve alt efter, hvor godt huldet er reetableret
- Evaluér ved faring

Det er jer, der styrer søernes vægtudvikling

- Staldsystemet og soen selv bidrager dog med variation

Fodermængde i de forskellige dele af drægtigheden

Foderets indhold af fordøjeligt lysin (og protein)

Det er jer, der styrer søernes vægtudvikling

- Staldsystemet og soen selv bidrager dog med variation

Fodermængde i de forskellige dele af drægtigheden

Foderets indhold af fordøjeligt lysin (og protein)

Det er jer, der styrer søernes vægtudvikling

- Staldsystemet og soen selv bidrager dog med variation

Sidste mulighed er slagtning af
oversize søer

TAK og husk!

Vær altid opdateret på den seneste faglige viden

Tilmeld dig **Nyhedsmail** fra
SEGES Svineproduktion på
www.svineproduktion.dk

 facebook.com/SegesSvineproduktion